

Kommunstyrelsen

§ 94

Yttrande - Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFSS 2050 (KS16/91)**Beslut**

1. Kommunstyrelsen fastställer yttrande över Stockholms läns landsting/Tillväxt- och regionplaneförvaltningens samrådsförslag till RUFSS 2050.
2. Kommunstyrelsen uppdrar åt Kommunstyrelsens ordförande att underteckna yttrandet.
3. Punkten justeras omedelbart.

Särskilt yttrande

Inger Andersen (S) Lena Holst (MP) och Ulrika Sandin (MP) inkommer med särskilda yttranden. Desirée Björk (Ö) ställer sig bakom Miljöpartiets yttrande.

Sammanfattning

Ekerö kommun står inför en stor omvandling. Vi befinner oss i en expansiv fas med tillväxt och inflyttning. Under de närmaste åren kommer kommunens infrastruktur att lämna nya möjligheter till utveckling. Omvandlingen innebär att vi inom en inte alltför avlägsen framtid går ifrån att vara en utpräglad landsortskommun, till vår vision av en småstad.

Synpunkter i rubricerat ärende lämnas självfallet med sikte på att befrämja regional (och i förekommande fall på nationell, såväl som global) utveckling - men med utgångspunkt från Ekerö kommuns perspektiv på översiktlig samhällsplanering.

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFSS 2050) kan förväntas antagas som regionplan av Stockholms läns landsting, med stöd av plan- och bygglagen (PBL). Detta strategidokument avses även utgöra regionalt utvecklingsprogram (RUP) medelst antagande av Länsstyrelsen i Stockholms län, i enlighet med förordningen om regionalt tillväxtarbete. Ställningstaganden i översiktsplanen ska inte stå i strid med regionplanen.

RUFSS 2050 blir i många stycken ett gemensamt inriktningsdokument, i avsikt att få en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling till stånd i regionen.

Huvudprinciperna från RUFSS 2010 ligger fast. I förslag till RUFSS 2050 har planer-

Justerandes sign

li

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

ingen inriktats på erfarenheter under sex år samt synpunkter som inkom inför aktualitetsprövningen för omkring tre år sedan.

Föreliggande samrådsförslag till RUFS 2050 har reducerats till att omfatta cirka 40 procent av informationsmängden, i jämförelse med RUFS 2010. Det gör dokumentet betydligt mer överskådligt och tillgängligt.

Till remissunderlaget har även fogats en samlad konsekvensbeskrivning och en bilaga som beskriver de storregionala perspektiven.

RUFS 2010 upphörde formellt att gälla efter sex år, det vill säga redan under september 2016. Den förändrade lagstiftningen, 7 kap 6 § PBL, medger dock att giltighetstiden för kommande regionplaner har utökats till åtta år.

Beslutsunderlag

- §103 KSau Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - Yttrande över samrådsförslag gällande RUFS 2050, till Stockholms läns landsting/Tillväxt- o. regionplaneförvaltn.
- Tjänsteutlåtande - Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- Yttrande - Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- Samrådsförslag - Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFS 2050

Expedieras till
Samtliga nämnder
Kommunkansliet
Planeringschefen

SÄRSKILT
YTTRANDE
(20160927)

Särskilt yttrande gällande Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF5 2050)

DNR KS16/91

Socialdemokraterna i Ekerö delar inte uppfattningen om att de identifierade utmaningarna i utvecklingsplanen *"Att öka tryggheten i regionen samtidigt som världen upplevs som osäker"* samt *"Att ha en fortsatt öppen region och samtidigt stärka inkluderingen"* ligger utanför ramen för insatser som regionen kan genomföra.

Resonemanget är märkligt då utmaningarna syftar till insatser som kan öka tryggheten, minska skillnader och stärka den sociala sammanhållningen i regionen. Självklart finns det vissa faktorer som är svåra att påverka men både regionens kommuner och Stockholms läns landsting har en stor möjlighet att genomföra insatser för att möta dessa utmaningar. Socialdemokraterna i Ekerö vill att den regionala utvecklingsplanen ska ha ett större fokus på hur den sociala sammanhållningen och jämlika livsförutsättningar kan stärkas.

I sin helhet är den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen ett ambitiöst och väl genomarbetat dokument med en tydlig struktur och bra övergripande mål. Socialdemokraterna i Ekerö menar dock att den behöver stärkas och kompletteras på ett par områden för att den ska leda mot en starkare Stockholmsregion med bättre social sammanhållning, jämlikare livsvillkor där vi skapar en klimatpositiv ekonomisk tillväxt med hänsyn till vår gemensamma miljö.

För Socialdemokraterna

Inger Andersen

**Särskilt yttrande angående regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
Dnr KS16/19-211**

Miljöpartiet på Ekerö instämmer till mångt och mycket med Ekeröalliansens yttrande gällande Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2050 men vi har ytterligare några tillägg vi vill anföra i remissyttrandet.

Vi instämmer fullhjärtat med Ekeröalliansens beskrivning av den felaktiga bild som RUFSEN ger av Ekerö kommuns tillväxtprognos. Den faktiska befolkningsökningen för perioden bedöms vara ca 40% och inte de 4-8% som anges i RUFSEN. Det är viktigt att det korrigeras så att rätt insatser gällande infrastruktur kan göras och då särskilt en kraftigt utbyggs kollektivtrafik. Detta är mycket avgörande då pendelsituationen redan i dagsläget är akut och med hänsyn tagen till den kraftiga befolkningsökningen som kommer att ske under perioden i kombination med stora vägbyggen i området så kommer situationen bli ohållbar utan kraftig förstärkning av kollektivtrafiken. Miljöpartiet på Ekerö tror inte att Förbifart Stockholm kommer att innebära den avlastning av trafiken som övriga partier tror vilket gör att fjärde filen på väg 261 och utökad kollektivtrafik är direkt nödvändiga satsningar. För att uppnå målet om att Stockholmsregionen ska vara utan klimatpåverkan år 2050 behövs tydligare beskrivning hur denna övergång ska ske och kraftfulla satsningar på kollektivtrafiken och åtgärder för att minska biltrafiken.

Vi anser vidare att målen som rör en klimatneutral Stockholmsregion i vissa avseenden är för vaga eller otillräckliga. Exempelvis behöver målet gällande sänkningen av de direkta utsläppen till 2030 vara betydligt mer ambitiöst. Vi saknar även beskrivning om vilka konkreta åtgärder som behöver göras för att uppnå de uppsatta målen. När det gäller hantering av klimatförändringar så är beskrivningen av riskerna och regionens sårbarhet vid ett förändrat klimat inte tillräckligt väl beskrivna. Tidigare undersökningar från länsstyrelsen visar att många kommuner i Stockholms län helt saknar risk- och sårbarhetsanalyser och endast ett fåtal har avsatt pengar för att hantera dessa risker. Här måste RUFSEN vara tydlig med vad som förväntas av kommuner och andra aktörer när det gäller att hantera konsekvenserna av ett förändrat klimat.

Vidare anser vi att det finns för- och nackdelar med både A- och B scenariet. Vi anser att det bästa för Ekerö kommuns del vore en kombination av de båda scenarierna. Då behovet av lägenheter förmodligen är underskattat i RUFSEN krävs ytterligare tillskott av bostäder och då i synnerhet flerfamiljshus med hyresrätter. Detta är avgörande för att bryta den segregation som råder i Stockholmsregionen och som kräver särskilda insatser för att åtgärda. Att minska klyftorna i samhället och genomföra aktiva åtgärder för att minska segregation, diskriminering, skillnader i hälsa är dock av stor betydelse för att skapa ett län som håller ihop.

**För Miljöpartiet de Gröna på Mälardöarna
Ulrika Sandin**

Stockholms läns landsting
Tillväxt- och regionplaneförv.
registrator.trf@sll.se
TRN 2016-0047

Yttrande - Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Dnr KS16/91-211

Ekerö kommun står inför en stor omvandling. Vi befinner oss i en expansiv fas med tillväxt och inflyttning. Under de närmaste åren kommer kommunens infrastruktur att lämna nya möjligheter till utveckling. Omvandlingen innebär att vi inom en inte alltför avlägsen framtid går ifrån att vara en utpräglad landsortskommun, till vår vision av en småstad.

Synpunkter i rubricerat ärende lämnas självfallet med sikte på att befrämja regional (och i förekommande fall på nationell, såväl som global) utveckling - men med utgångspunkt från Ekerö kommuns perspektiv på översiktlig samhällsplanering.

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFSS 2050) kan förväntas antagas som regionplan av Stockholms läns landsting, med stöd av plan- och bygglagen (PBL). Detta strategidokument avses även utgöra regionalt utvecklingsprogram (RUP) medelst antagande av Länsstyrelsen, i enlighet med förordningen om regionalt tillväxtarbete. Ställningstaganden i översiktsplanen ska inte stå i strid med regionplanen.

RUFSS 2050 blir i många stycken ett gemensamt inriktningsdokument, i avsikt att få en långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling till stånd i regionen.

Huvudprinciperna från RUFSS 2010 ligger fast. I förslag till RUFSS 2050 har planeringen inriktats på erfarenheter under sex år samt synpunkter som inkom inför aktualitetsprövningen för omkring tre år sedan.

Föreliggande samrådsförslag till RUFSS 2050 har reducerats till att omfatta cirka 40 procent av informationsmängden, i jämförelse med RUFSS 2010. Detta gör dokumentet betydligt mer överskådligt och tillgängligt.

Till remissunderlaget har även fogats en samlad konsekvensbeskrivning samt en bilaga som beskriver de storregionala perspektiven.

RUFS 2010 upphörde formellt att gälla efter sex år, det vill säga redan i september 2016. Förändrad lagstiftning, 7 kap 6 § PBL, medger dock att giltighetstiden för kommande regionplaner har utökats till åtta år.

Vision

- Europas mest attraktiva storstadsregion:
För att kunna omsätta formulerade ambitioner i verkligt betydande insatser till gagn för länet, ställs höga krav på att identifiera framgångsfaktorer. Även fortsatt bör kontinuerlig omvärldsbevakning vara en av de viktigaste utgångspunkterna för regional och lokal utveckling. Till följd av ökad personrörlighet, förändrade livsmönster, beredskap inför svåra samhällspåfrestningar, men även ekonomisk globalisering, bör förväntade konsekvenser utkristalliseras och beaktas.

Utmaningar

- Att öka tryggheten i regionen samtidigt som världen upplevs som osäker:
- Att ha en fortsatt öppen region och samtidigt stärka inkluderingen:
Ovanstående två angivna utmaningar ligger inte helt inom ramen för de insatser som regionens aktörer, åtminstone ur ett rimligt tidsperspektiv, har möjligheter att genomföra. Det ligger i sakens natur att ifrågasätta huruvida det är möjligt att exempelvis fatta beslut om finansierade åtgärder - mot bakgrund av att det enbart är Regeringen, eller i tillämpliga fall EU, som disponerar legala instrument, ekonomiska resurser, inflytande på berörda sektorsansvariga parter (näringslivet, universitetsvärlden, sociala organ, polismyndigheten m.fl.) - vilka sannolikt erfordras för att nå konkreta resultat.

Övriga fyra utmaningar ligger mer inom ramen för de insatser som regionens aktörer, med bistånd av statliga myndigheter och verk, har möjlighet att genomföra.

Mål och delmål

- Generellt är det mycket angeläget att prioriteringar förtydligas, i avsikt att öka sannolikheten för att formulerade mål och delmål ska kunna förverkligas. Landsbygds- och skärgårdsfrågor måste sättas i fokus. Ekerö kommun hävdar även fortsatt att intressen som berör Mälaren måste integreras i begreppet skärgård.
- En tillgänglig region med god livsmiljö:
Detta understryker betydelsen av sysselsättningsfrågor och human-kapital, men även ekonomisk tillväxt. Detta blir allt viktigare för människor - boende och verksamma i Stockholmsområdet, som får betraktas som en randzon i norra Europas periferi. Utrikes födda kommer redan

inom loppet av något decennium, i betydligt högre grad än tidigare, att yrkesarbete i länet. De boende i Ekerö kommun kommer att utgöra ett viktigt dynamiskt tillskott till en gemensam arbets- och bostadsmarknadsregion i östra Mellansverige.

Det föreligger även ett stort behov av ett varierat utbud av arbetsplatser, bostäder, kommersiell och samhällsservice samt utbildning - som möter efterfrågan och som passar varierande livsstilar. Regeringen har åter tydliggjort att Stockholmsregionens olika aktörer inte fullt ut har lyckats tillgodose det uttalade behovet av bostäder, till de många människor som valt att bo och arbeta i länet. Ekerö kommun kan med sitt läge nära Stockholm, erbjuda många boendemiljöer i anslutning till Mälarens attraktiva stränder - och lämnar självfallet även möjligheter till rekreation i de alltid lättillgängliga, likväl som natursköna mark- och vattenområdena. Andelen näringsidkare i Ekerö kommun är nu bland de högsta i Sverige, särskilt vad avser företag ledda av kvinnor. Det är angeläget att aktivt verka för att arbetsplatser kopplade till kultur och service (såsom besöksnäring), såväl som lokala attraktioner, även kan utvecklas utanför regionala stadskärnor.

- En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region:
Delmålen beskrivs dessbättre inte till någon betydande del utifrån europeiska, eller nationella perspektiv. Under den ändock förhållandevis begränsade tid som planen gäller, skulle risken för att genomförandet av mål och delmål försvåras, i detta fall vara betydande. I RUFSS 2050 bör initiativ till år 2030 huvudsakligen presenteras med Stockholms län, eller Stockholm-Mälardalen som utgångspunkt. Detta strategidokument skulle då kunna medges en förstärkt regional roll - med förbättrad influensmöjlighet, såväl som ökad delaktighet på lokal nivå.
- En ledande tillväxt- och kunskapsregion:
Beteckningen ger en god bild av den befolkningsutveckling som kan förväntas i Stockholmsområdet till år 2050. Prognoser visar på en tillväxt som överstiger den som redovisades i RUFSS 2010. Detta skulle innebära en folkmängd om väl över 2 500 000 människor i länet inom knappt 15 år. Insatserna för forskning och utveckling tillhör de största bland Europas storstadsregioner. Stockholms län tillhör även de främsta regionerna gällande akademisk utbildning. Stockholm-Mälardalen skapar med sitt centrala läge - med väg- och spårinvesteringar som avses genomföras med stöd av länsplanen, respektive nationella planen - goda förutsättningar för en väl fungerande transportinfrastruktur, såväl som en fullgod kollektivtrafik. Detta måste fortsatt influera Trafikverkets och SLL/Trafikförvaltningens prioritering av de ekonomiska resurserna, så

att åtgärder inriktas på geografiska områden som - i likhet med Ekerö kommun - är belägna nära regioncentrum och erbjuder en så betydande utvecklingsdignitet.

- En resurseffektiv och resilient region:
Tidigare har konstaterats att det råder brist på människor med specialiserad utbildning, inom flera segment av arbetsmarknaden. Det finns anledning att hantera dessa utvecklingsfrågor med ett förnyat och vidgat synsätt. Många Ekeröbor arbetar på kvalificerade nivåer i större företag i regionen - och verkar i kluster som vilar på europeisk och nationell grund. Fler kommuner i länet har identifierat andra kommuner i Mälardalen med likartade förutsättningar - och har inlett fruktbart samarbete med dessa.

Prioriterade åtgärder

- Bygg ut bostäder:
Tillväxten i den gemensamma arbets- och bostadsmarknadsregionen hämmas av begränsad tillgång till bostäder i Stockholm-Mälardalenregionen. Välutbildad personal kan inte i tillräcklig omfattning rekryteras inom industrin på grund av detta. Eftersom det i många stycken dynamiska och innovativa näringslivet i regionen driver efterfrågan på arbetskraft inom tjänstesektorn, kan utvecklingen utebli inom vissa sektorer som annars skulle gynnas av regionförstoringen. Ekerö kommun vill självfallet ta sitt delansvar för det regionala bostadsbyggandet.

Den av SLL/TRF (dåvarande TMR) använda prognosmodellen i RUFSS 2010 har kommit att uppfattas som mycket undermålig. SLL framhåller att bedömningarna kring boendetäthet, utglesning och flyttning ska betraktas som en nedbrytning av grundåtagandena om befolkningstillskott i regionen som helhet - och inte på kommunnivå. Sedan år 2010 har dock Trafikverket och Länsstyrelsen dessvärre ifrågasatt Ekerö kommuns beskrivningar, med stöd av översiktsplaneringen, av det stora behovet av infrastrukturinsatser (breddning av Ekerövägen till fyra körfält) - såväl som kollektivtrafikförbättringar (utvidgad busstrafik mellan Ekerö centrum och Brommaplan samt ny linjebustrafik via färjeförbindelsen mellan Jungfrusund och Slagsta). På det sätt som flera statliga och regionala aktörer avläser RUFSS, tar argumenten sin utgångspunkt i att Ekerö kommun inte kan växa med särskild prioritet, mot bakgrund av en alltför ringa nettoökning i folkmängd. Ekerö kommun bedöms ofta felaktigt bli föremål för en befolkningstillväxt från 25 000 invånare, med endast 1 000-2 000 personer, det vill säga 4-8 procent, till totalt cirka 26 000-27 000 invånare mellan åren 2010 och 2030.

Ekerö kommuns högst sannolika förändring i folkmängd, med stöd av exempelvis översiktsplanen, blir de facto lägst 10 000 personer, vilket skulle innebära *cirka 40 procent*, till totalt cirka 35 000 invånare, under ovan angiven tidsperiod. I Stockholms län ökar folkmängden förmodligen med totalt omkring 20 procent under denna period.

Det är angeläget att SLL tar fasta på konsekvenserna av dessa mycket viktiga utgångspunkter, vid framtagandet av RUF5 2050.

- Utveckla nya finansieringslösningar för kollektivtrafiken:
I avsikt att få en långsiktigt hållbar och robust kollektivtrafik till stånd i regionen, måste länets aktörer skapa tillit till utbudet av linjebustrafiken - främst för arbetsresor och under vardagar. Det är dock även angeläget att prioritera människors resor kopplade till friluftsliv, sjukvård, utbildning, kommunikationer mellan nyanlända personers boenden och större trafiknoder - samt resor generellt under helgdagar. Inskränkningen i SL:s linjebustrafik, som infördes den 11 januari i år, måste återställas till det utbud som tidigare erbjöds - och som kontinuerligt har utvecklats efter lokala behov, genom Ekerö kommuns såväl som Stockholms läns landstings försorg. Framtagandet av regionalt trafikförsörjningsprogram blir, ur mer långsiktigt tidsperspektiv, ett mycket viktigt strategidokument i denna planeringsprocess.
- Ta fram strategier och förhållningssätt för fysisk planering:
Ekerö kommun framhåller parantetiskt att avgränsningar beträffande riksintresseområden för totalförsvaret, i den regionala utvecklingsplaneringen tidigare har redovisats på ett ifrågasatt sätt. I konsekvens med detta kan beslut om användning av mark och vatten, bland annat leda till att nödvändiga investeringar i landsbygdsmiljö inte kan medges.

Berörda områden är Helgö, som kan influeras av Vällinge skjutfält i Salems kommun samt Lovö, som påverkas av Försvarets Radioanstalt (FRA).

Tematiska frågor och förhållningssätt

- Transportsystemet (infrastrukturen):
Planerade spår- och väginsatser i Stockholms län, inom ramen för länsplanen, respektive nationella planen, kommer sannolikt inte att vara tillfyllest, för att ge stöd för en regional utveckling. En betydligt mer omfattande befolkningstillväxt än som tidigare har indikerats, innebär att fordonsflödet i mer dimensionerande trafikavsnitt inte kommer att reduceras i nämnvärd omfattning, under de närmaste decennierna - vare sig i privatfordons-, gods-, eller kollektivtrafiken.

Breddningen av Ekerövägen/261 är en viktig kapillär anslutningsväg till den regionala tillfartsleden Förbifart Stockholm. Det blir därför, enligt Ekerö kommuns uppfattning, mycket angeläget att SLL/TRF även fortsatt lämnar stöd för Trafikverkets planering i RUFS 2050, i likhet med formuleringarna i RUFS 2010: "En breddning av Ekerövägen är viktig för att förbättra trafiksäkerheten och öka kapaciteten mellan Ekerö centrum och Brommaplan. Åtgärden bör kopplas i tid till byggandet av Ekerövägen", vid sidan av: "Framkomligheten i huvudvägnätet behöver förbättras och busstrafiken bör prioriteras. Kapacitetshöjande åtgärder behövs på infarterna mot Stockholm, såväl som Europa vägarna på de övriga huvudinfarterna från Ekerö, Huddinge, Nacka och Värmdö".

Byggandet av Förbifart Stockholm/E4 utgör en mycket viktig förutsättning för fortsatt regionförstoring, men får även betydelse för nationell och lokal trafikförsörjning. Dessutom kan flödesökningen av fordon längs Ekerövägen komma att reduceras, vilket skulle resultera i att tidsåtgången blir mer acceptabel för arbets- och fritidsresor mellan Ekerö kommun och målpunkter i den centrala regionkärnan, Stockholm västerort, Solna, Sundbyberg, Botkyrka, Huddinge, Södertälje med flera noder i länet.

Ekerö kommun genomgår en stark befolkningsutveckling. Utöver det pågår en mycket betydande näringslivstillväxt i handelsområden och större dagligvarubutiker, bland annat i Kungens kurva, Huddinge och Södertälje. Färjeförbindelsen på sjösträckan mellan Jungfrusund och Slagsta - Ekeröleden - bidrar till den pågående regionförstoringen. Behovet av en reguljär bussförbindelse mellan Stenhamra/Ekerö centrum och Karolinska sjukhuset i Huddinge - via färjeförbindelsen - har stått i fokus under en längre tid. Genomförandet av denna planering skulle vidga möjligheterna för Ekeröborna att få tillgång till fler och mer kvalificerade arbetstillfällen, men även bättre möjligheter att rekrytera lärare till skolor, såväl som förskolor. Ekerö kommun bedömer, i samverkan med SLL/TF, att linjebussförbindelsen via färjorna kan tas i trafik inom några år.

Pendelbåttrafik på Stockholms inre vattenvägar, mellan Ekerö centrum och Gamla stan i Stockholm, pågår nu provisoriskt under en period om lägst två år. En arbets-, såväl som skolpendling skapar nya målpunkter i den centrala regionkärnan och avlastar därmed fordonstrafiken förbi Drottningholm. Denna insats kan också utgöra en av många människor efterfrågat "åtgärdsval", som kompensation för inskränkningar i framkomligheten - som blir följden av de omfattande byggnadsarbetena,

föranledda av projekt Förbifart Stockholm/E4, respektive projekt Ekerövägen/261.

Under den tid som byggandet av Förbifart Stockholm, respektive breddningen av Ekerövägen pågår, erfordras även ett antal kompletteringsinsatser rörande infrastruktur. En betydligt mer frekvent kollektivtrafik mellan Ekerö centrum och Brommaplan skulle, under dessa år, vara av mycket stor betydelse för Ekeröbornas arbetspendling. Förbättringen skulle inte heller innebära några komplexa intresseavväganden.

- Tekniska försörjningssystem:

Ekerö kommun verkar för långsiktigt hållbar och robust samhällsutveckling. Byggherrar måste erbjudas tekniskt, ekonomiskt och miljömässigt kreativa lösningar för värmeförsörjning. Bostadsuppvärmningen i kommunen domineras kraftigt av elvärme, men även oljebaserad värmeproduktion. I de mindre anläggningarna för gemensam värmeförsörjning används, till vissa delar, även lokala energiresurser som biobränsle samt sjö- och grundvattenvärme. En närvärmeanläggning planeras för Ekerö tätort, med lokalisering i Bryggaområdet. För närvarande finns en närvärmeanläggning vid Sandudden, för att täcka lokala behov. Ur ett mer långsiktigt tidsperspektiv övervägs planering av anläggningar även i tätorter som Stenhamra. Leverans av primärt skogsflis - men även pellets - till anläggningar i Ekerö kommun, bedöms åtminstone delvis kunna ske genom lokala energiproducenters försorg. Fortsatt affärsmässig konkurrens beträffande drift och energiproduktion, säkerställs genom avtal om möjligt tredjepartstillträde.

Ekerö kommun vattenförsörjs till betydande del, genom förgrening från ett ledningssystem mellan Norsborgs vattenverk och Strängnäs. Det föreligger ett stort behov av att förstärka och sammankoppla regionala VA-system. Generellt bör de kommunala vattenförsörjningsplanerna kompletteras. Nya ledningar från Mälarens större vattenverk bör kunna stödja kommuner med lägre dricksvattenkapacitet.

- Grön- och blåstruktur samt ekosystemtjänster:

Grönstrukturen inom Ekerö kommun måste illustreras på ett korrekt sätt i textavsnitt, respektive i kartmaterial i RUFSS 2050. Så var dessvärre inte fallet i RUFSS 2010. Det är angeläget att nuvarande översiktsplan från år 2005, såväl som nyligen framtagna samrådsversion av ny översiktsplan studeras i detta avseende.

- Säkerhet och beredskap:

Slussreglering av Mälarens vatten sker medelst avbördning till Saltsjön.

I samrådsförslag till RUFSS 2050 anges Länsstyrelsens senaste rekommendationer, gällande ny sammanhållen bebyggelse och samhällsfunktionsfunktioner av betydelse med placering ej lägre än +2,7 meter (respektive nya enstaka mindre värdefulla byggnader ej lägre än +1,5 meter) ovan normalvattennivå i Mälaren, enligt höjdsystem RH2000.

I RUFSS 2010 lämnades Länsstyrelsens rekommendationer gällande sockelnivå vid nybyggnader, ej lägre än +2,3 meter över normalvattennivå, enligt RH00.

Vid tidpunkten för antagandet av Ekerö kommuns översiktsplan år 2005, följdes Länsstyrelsens dåvarande rekommendationer gällande sockelnivå vid nybyggnader, ej lägre än +1,6 meter ovan normalvattennivå, enligt RH00.

Ovanstående beskrivning visar alltså att tre olika rekommenderade nivåer har använts under de senaste tio förflutna åren. Detta har skapat vissa problem vid den pågående översiktsplaneringen i Ekerö kommun.

Mälarens öar är förhållandevis låglänta, i jämförelse med omgivande strandområden. Den pågående klimatförändringen kan innebära omfattande risker för skador - vid höga vattenflöden, översvämningar samt skred. Med en ny reglering av Mälaren, likväl som slussbyggnader i Stockholm och Södertälje, bedöms erforderlig avbördning av sötvatten resultera i en reducering av dessa problem.

Berörda kommuners planering för bostadstillskott, näringslivstillväxt, varierande slag av infrastrukturinsatser mm, får under inga omständigheter äventyras.

En reglering av Mälaren får inte medföra att sektorsansvariga myndigheter, eller regionala aktörer, accepterar en inskränkning av nuvarande användning av markområden - som är ianspråktagna för betydelsefulla samhällsfunktioner, tekniska anläggningar, vägar, arealer för lantbrukets behov eller dylikt - genom att en högre strandlinje medges vid vissa vattenflöden och vid vissa perioder under året.

Utvecklingsplaneringen ska absolut fokusera på gemensamma och samordnade prioriteringar för hela regionen. I flera avseenden har dock detta skett på bekostnad av utrymme för kommunala behov, respektive kommunal delaktighet.

Ekerö kommun ämnar även fortsatt hävda att Stockholms läns landsting ska hemställa att erforderliga åtgärder i berörda slussar i Stockholm och Södertälje kommer till stånd, så snart detta låter sig göras. De regionala och lokala aktörerna torde även vara överens om att en lösning gällande avbördningsbehov är så juridiskt komplex, tekniskt avancerat och kostnadskrävande - att frågan måste betraktas som en statlig angelägenhet.

Vägval för den rumsliga strukturen

- Östra Mellansverige skulle i vissa sammanhang framstå som en slagkraftig storregion i norra Europas periferi. I flera avseenden kan Stockholms, Uppsala, Gävleborgs, Västmanlands, Örebro, Södermanlands samt Östergötlands län utgöra en sammanlänkad enhet, måhända även med en ledande roll för Sveriges utveckling och internationella konkurrens. Östra Mellansverige står för omkring hälften av rikets befolkning, sysselsättning och bruttonationalprodukt - utöver att det territoriella området genererar nära nog två tredjedelar av tillväxten. För närvarande utgör dock dessa län tillsammans enbart till mindre del en bostads- och arbetsmarknadsregion. Den storregionala arbetspendlingen är i huvudsak inriktad på Stockholms centrala regionkärna, men en förhållandevis omfattande arbetspendling sker även till Uppsala. Inom Stockholmsområdet återfinns fokus på Flemingsberg, Södertälje, Kista-Sollentuna-Häggvik samt Arlanda-Märsta. Den regionala utvecklingsplaneringen torde lämpligen, i enlighet med Ekerö kommuns uppfattning, under de närmaste decennierna koncentreras till Stockholm-Mälardalenområdet.
- Sedan framtagandet av RUF 2010 har det skett en större koncentration av befolkningstillväxten till de centrala, tätbebyggda delarna av länet, i jämförelse med mer glesbebyggda delar av länet. Under det senaste decenniet har regionens centrala delar - Stockholm, Solna och Sundbyberg - stått för mer än hälften av befolkningstillskottet i länet. Förtätning i infrastruktur-, respektive kollektivtrafiknära lägen ges en strategisk inriktning enbart till år 2030, eftersom inga reella planeringsunderlag angående Stockholmsregionen föreligger efter denna tidpunkt.

I föreliggande samrådsförslag till RUF 2050 har två "strukturbilder" formulerats, inför ett vägval under planprocessen.

Strukturbild A redovisar en befolknings- och bebyggelseutveckling i enlighet med RUF 2010. Tidsperspektivet framflyttas, från år 2030 till 2050, vilket medför ett ytterligare tillskott av boende och sysselsatta. Klimatfrågan får ökad betydande, liksom den faktiska bebyggelseutvecklingen under de senaste åren - samt beslut som tidigare har fattats avseende planerad bebyggelse och transportinfrastruktur.

Strukturbild B utgår från faktisk befolkningstillväxt under de senaste åren - med ett ytterligare förstärkt bebyggelsestillskott koncentrerat till regionens mest centrala delar. Planerad transportinfrastruktur är av samma omfattning som i *strukturbild A*.

Fördelning av flerbostadshus och småhus i tillkommande bebyggelse.
Strukturbild A: småhus 22 %, respektive flerbostadshus 78 %.
Strukturbild B: småhus 7 %, respektive flerbostadshus 93 %.

Befolkningsfördelning för kommuner i länets yttre delar, såsom Ekerö kommun.

Strukturbild A: 35 % (övriga kommuner i länet: 65 %).
Strukturbild B: 10 % (övriga kommuner i länet: 90 %).

Sysselsättningsfördelning för kommuner i länets yttre delar, såsom Ekerö kommun.

Strukturbild A: 25 % (övriga kommuner i länet: 75 %).
Strukturbild B: 10 % (övriga kommuner i länet: 90 %).

I dokumentet anges inte på vilka grunder Stockholms läns landsting har kommit att anamma ovanstående planeringsförutsättningar, respektive slutsatser.

Jämförelser mellan strukturbilderna har genomförts, bland annat gällande andelen boende i länet som enkelt når yttre regionala stadskärnor med kollektivtrafik, andelen arbetsplatser som med kollektivtrafik nås från de yttre regionala stadskärnorna, andelen arbetsplatser som med kollektivtrafik nås från Arlanda flygplats - samt andelen trafikarbete per capita för olika färdmedel.

I samband med att utställningsversionen av RUFSS 2050 presenteras under hösten 2017, är det angeläget att de förtroendevalda i länets kommuner ges möjlighet att ta ställning till föreslagna avvägningar, mellan olika intressen och mer detaljerat kartmaterial.

Ekerö kommun ställer sig i fler väsentliga avseenden, bakom det i *strukturbild A* beskrivna innehållet. De centralt belägna, mer tätbefolkade kommunerna med utvecklingspotential, skapar goda innovationsmiljöer såväl som långsiktiga dynamiska tillväxteffekter. Det förtjänar att understrykas, att ett huvudsyfte med den regionala utvecklingsplanen är att lämna stöd åt glesbygdskommuner, där specialiseringsstrategiska över-

väganden, likväl som klustersamverkan med stor sannolikhet kan främja näringslivet i länet och östra Mellansverige som helhet.

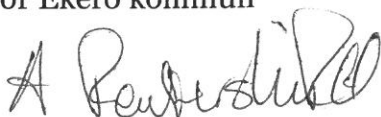
Organisationen bidrar till regional och lokal utveckling

- Utveckling till gagn för hela Stockholmsregionen bedrivs kontinuerligt i Ekerö kommun, inte minst vid det pågående arbetet för framtagande av ny översiktsplan under tidsperioden 2015-2018. RUFSS 2050 blir vägledande vid beslut i övergripande frågor. Översiktsplanen utgör kunskapsunderlag, dialogverktyg och inspirationskälla vid samverkan med nationella, såväl som regionala aktörer. I Ekerö kommuns översiktsplanering och Trafikverkets transportinfrastrukturplanering - för breddningen av Ekerövägen/Rv 261 till fyra körfält, respektive byggandet av Förbifart Stockholm/E4 - blir RUFSS 2050 ett betydelsefullt dokument. Även vid överläggningar med SLL/Trafikförvaltningen angående utvidgning av kollektivtrafiken, får RUFSS 2050 sannolikt ett starkt genomslag.

Samverkan mellan regionala och kommunala aktörer sker i flera avseenden. Ambitionerna i RUFSS 2050 kan förmedla en avsedd helhetssyn, men enbart under förutsättning att ställningstagandena har förankrats bland kommunerna. Om så inte sker, riskerar formuleringar i detta plan-dokument att enbart framstå som fraser, utan betydelse för ett framtida och samordnat agerande.

När länets aktörer understundom står inför mer angelägna avvägningar, måhända även i konflikt med statliga intressen, kan högre detaljeringsgrad i planen bidra till att genomförande verkligen kommer till stånd.

För Ekerö kommun

Adam Reuterskiöld (M)
Kommunstyrelsens ordförande